

**НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВИЈЕЋУ ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА У
БИЈЕЉИНИ
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ
САРАЈЕВУ**

Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у академско звање ванредног професора или доцента, ужа научна/умјетничка област Специфични језици – србистика.

Одлуком Научно-наставног вијећа Педагошког факултета у Бијелини, Универзитета у Источном Сарајеву, број: 01-375 од 16. 6. 2023. године, именовани смо у Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја према конкурсу, објављеном у дневном листу „Глас Српске“ 31. 5. 2023. године, за избор у академско звање ванредног професора или доцента за ужу научну област Специфични језици – србистика.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије¹ са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и уже научне/умјетничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. проф. др Миланка Бабић, редовни професор, предсједник
Научна област: Хуманистичке науке
Научно поље: Језици и књижевност
Ужа научна/умјетничка област: Специфични језици – савремени српски језик и лингвистика
Датум избора у звање: 24. 6. 2016.
Универзитет: Универзитет у Источном Сарајеву
Факултет/академија: Филозофски факултет

2. проф. др Мијана Кубурић Мацура, ванредни професор, члан
Научна област: Хуманистичке науке
Научно поље: Језици и књижевност
Ужа научна/умјетничка област: Специфични језици – српски језик
Датум избора у звање: 23. 12. 2021. године
Универзитет: Универзитет у Бањој Луци
Факултет/академија: Филолошки факултет

¹ Комисија се састоји од најмање три наставника из научног или умјетничког поља, од којих је најмање један из уже научне или умјетничке области за коју се бира кандидат. Најмање један члан комисије не може бити у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, односно мора бити у радном односу на другој високошколској установи. Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира и не могу бити у сродству са кандидатом.

3. проф. др Нина Ђеклић, ванредни професор, члан
Научна област: Хуманистичке науке
Научно поље: Језици и књижевност
Ужа научна/умјетничка област: Специфични језици – србистика
Датум избора у звање: 12. 9. 2019.
Универзитет: Универзитет у Источном Сарајеву
Факултет/академија: Педагошки факултет

На претходно наведени конкурс пријавио се један (1) кандидат:

¹². Доц. др Саша (Марко) Ђукић

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући члан 138 Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), Статут Универзитета у Источном Сарајеву и Правилник о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатима за изборе у звања, Научно-наставном вијећу Педагошког факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси сљедећи извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке
Сенат Универзитета у Источном Сарајеву, број одлуке: 01-С-139-Л1/23, од 25. 5. 2023. год. и 1988/23 од 29. 5. 2023. год.
Дневни лист, датум објаве конкурса
Глас Српске, 31. 5. 2023. године
Број кандидата који се бира
Један (1)
Звање и назив уже научне/умјетничке области за коју је конкурс расписан
Ванредни професор или доцент, Специфични језици (србистика)
Број пријављених кандидата
Један (1)

² Навести све пријављене кандидате (име, име једног родитеља, презиме).

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

ПРВИ КАНДИДАТ

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Име (име једног родитеља) и презиме

Саша (Марко) Ђукић

Датум и мјесто рођења

25. 7. 1973. године, Зеница

Установе у којима је кандидат био запослен

Српска новинска агенција „СРНА“ – редакцијски новинар
ЈУ Средња школа „Михаило Петровић Алас“ у Угљевику – предметни професор
Педагошки факултет у Бијељини – доцент

Звања / радна мјеста

Виши асистент и доцент на Педагошком факултету у Бијељини

Научна област

Специфични језици – србистика

Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима

-

2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА

Основне студије / студије првог циклуса

Назив институције, година уписа и завршетка

Филозофски факултет Универзитета у Српском Сарајеву, 1996–2005.

Назив студијског програма / излазног модула

Српски језик и српска књижевност

Просјечна оцјена током студија,³ стечено академско звање

Професор српског језика и српске књижевности

Постдипломске студије / студије другог циклуса

Назив институције, година уписа и завршетка

Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2006–2011.

Назив студијског програма / излазног модула

Методолошки аспекти изучавања језика и књижевности – лингвистика

Просјечна оцјена током студија, стечено академско звање

Магистар лингвистичких наука

Наслов магистарског рада

Стилске особине агенцијског новинарства у Босни и Херцеговини

Ужа научна/умјетничка област

Специфични језици (србистика)

³ Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

Докторат / студије трећег циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка (датум пријаве и одбране дисертације)
Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2013–2018.
Наслов докторске дисертације
<i>Статус агенцијског жанра или подстила унутар публицистичког функционалног стила савременог српског језика</i>
Ужа научна област, стечено академско звање
Филолошке науке, доктор филолошких наука
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
1. ⁴ Педагошки факултет у Бијељини, виши асистент, 27. 9. 2013, Универзитет у Источном Сарајеву 2. Педагошки факултет у Бијељини, доцент, 1. 11. 2018, Универзитет у Источном Сарајеву
3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА
Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора
<ol style="list-style-type: none"> 1. С. Ђукић (2011): <i>Аутоматизам и кохезивности у агенцијској вијести</i>, Узданица, Јагодина, 71–81. 2. С. Ђукић (2011): <i>Синтаксичко-структурни типови наслова агенцијских вијести</i>, Радови Филозофског факултета Пале, XIII/1, 485–498. 3. С. Ђукић (2013): <i>Дискурсна анализа агенцијске вијести</i>, Наука и традиција, Филозофски факултет Пале, књ. 7/1, 143–156. 4. С. Ђукић (2013): <i>Синтаксички облици лида (главне вијести) у агенцијској вијести</i>, Зборник радова са IV научног скупа младих филолога Србије, Савремена проучавања језика и књижевности, одржан на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 17. марта 2012. године, година IV/ књига 1, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, 335–368. 5. С. Ђукић (2014): <i>Фигуре понављања у поезији Драге Куђића</i>, Зборник радова са Научног скупа „Наука и глобализација“, Филозофски факултет, Пале, књ. 8/1, стр. 437–446. 6. С. Ђукић (2014): <i>Интертекстуалност као умјетнички поступак у публицистичкој прози 'Крстоноше и сизифовци' Жељка Грујића</i>, Зборник радова са Научног скупа „Наука и слобода“, књ. 9/1, Филозофски факултет Пале. 7. С. Ђукић (2015): <i>Употреба аутоматизама у финитивној реченици (бекграунду) агенцијске вијести</i>, Научни скуп „Стандарди и критеријуми квалитетног образовања и школе будућности“, Нова школа, IX/1, 106–117. 8. С. Ђукић (2015): <i>Слободно препричавање у настави језичке културе (модел лексичко-семантичке вјежбе у млађим разредима основне школе)</i>. Прилози настави српског језика и књижевности, IV, Бања Лука: Друштво наставника српског језика и књижевности. 9. С. Ђукић (2017): „Компаративна анализа функција и начина преношења туђег говора у штампаним и агенцијским вијестима“, <i>Књижевност и језик</i>, LXIV, 1–2, Београд: Часопис Друштва за српски језик и књижевност Србије, 147–165.
Учешћа на скуповима прије првог и(ли) посљедњег избора/реизбора:
1. I семинар за професоре и ученике средњих школа БиХ, одржан у Сарајеву 12–13.

⁴ Навести све претходне изборе у звања.

новембра 2009. године у организацији Вијећа за штампу БиХ у Сарајеву, под називом *Медијска писменост – разумијевање медија и својих права на истину*.

2. II семинар за професоре и ученике средњих школа БиХ, одржан у Сарајеву 9–10. октобра 2010. године у организацији Вијећа за штампу БиХ у Сарајеву, под називом *Медијска писменост II – разумијевање медија и својих права на истину*.
3. Пети научни скуп *Стандарди и критеријуми квалитетног образовања и школе будућности*, одржан на Педагошком факултету у Бијељини, 14. новембра 2014, са рефератом: *Употреба аутоматизама у финитивној реченици (бекграунду) агенцијске вијести*.
4. Научни скуп *Наука и слобода*, одржан на Филозофском факултету на Палама 16–18. маја 2014. године, са рефератом: *Интертекстуалност као умјетнички поступак у публицистичкој прози 'Крстоноше и сизифовци' Жељка Грујића*.
5. V научни скуп младих филолога Србије, одржан на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 30. марта 2013. године, са рефератом: *Могућност издвајања агенцијског подстила унутар публицистичког функционалног стила савременог српског језика*.
6. Научни скуп *Наука и глобализација*, одржан на Филозофском факултету на Палама 17–19. маја 2013. године, наслов реферата: *Стилске фигуре и њихова стилогеност у поезији Драге Кућића*.
7. Научни скуп *Наука и традиција*, одржан на Филозофском факултету на Палама 18–19. маја 2012. године, наслов реферата: *Дискурсна анализа агенцијске вијести*.
8. IV научни скуп младих филолога Србије, одржан на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 17. марта 2012. године, наслов реферата: *Синтаксички облици лида (главне вијести) у агенцијској вијести*.
9. Модератор методичке радионице *Слободно препричавање у настави језичке културе (модел лексичко-семантичке вјежбе у млађим разредима основне школе)*. Други редовни семинар наставника српског језика и књижевности, одржан 18–19. 4. 2015, Бања Лука – Пале.
10. Носилац и модератор семинара *Медијска писменост – разумијевање медија кроз наставу српског језика* за наставнике српског језика и књижевност Брчког дистрикта, одржаног 21. 8. 2017. у Брчком.

Радови послје посљедњег избора/реизбора⁵

А. Научне монографије:

1. Саша Ђукић, *Језик и стил агенцијског новинарства*, Педагошки факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2023.

Монографија *Језик и стил агенцијског новинарства* др Саше Ђукића врло је значајна по томе што први пут унутар функционалне стилистике одређује статус агенцијског новинарства као подстила унутар публицистичког функционалног стила. У анализи конкретног материјала агенцијског новинарства у монографији се издвајају критеријалне особине овог подстила, које за резултат имају друкчије освијетљену структуру (макро)система публицистичког функционалног стила и/или његових подстилова. Да би могао издвојити критеријуме научне утемељености агенцијског подстила, Саша Ђукић је најприје морао издвојити и подробно описати (ин)варијантне особине публицистичког стила, потом представити и све критеријуме подстилке и

⁵ Навести кратак приказ радова и књига (научних књига, монографија или универзитетских уџбеника) релевантних за избор кандидата у академско звање.

жанровске раслојености публицистичког стила, из чега је проистекао закључак да критеријуми издвајања подстилова и жанрова у оквиру публицистичког стила у литератури нису ни јасно издвојени ни досљедно примјењивани. Као кључне критеријуме за издвајање агенцијског начина изражавања у посебан подстил, Саша Ђукић издваја сљедећих пет: а) агенције су самостални медији те у класификацији подстилова, по принципу самосталности медија, имају свој (под)стил; б) због усмјерености на друге медије њихов начин изражавања је „кровни“ или основни, што га додатно спецификује; в) појавом нових медија (мултимедија) постепено се губи некадашња (фундаментална) разлика међу традиционалним медијима, па и агенцијско новинарство пролази кроз трансформацију, задржавајући још увијек своје стилске доминанте (сажет израз, начело обликовања текста, „неутралност“ израза и сл.), чиме утиче на извјесни степен асимилације осталих медијских израза у преношењу брзе и кратке информације; г) у агенцијском изражавању новинар нема могућности избора у начину приступа обради, јер је информативни приступ приоритет новинара; д) у агенцијском подстилу жанрови немају исте структурне и(ли) језичко-стилске карактеристике као у осталим медијима, нпр. вијест није иста у новинским агенцијама и неком другом медију.

Тих пет критеријума у конституисању агенцијског стила подржавају и екстралингвистичке детерминанте, од којих као најважније Саша Ђукић издваја: а) начин преношења информације – новинске агенције своје информације, попут радија и телевизије, пласирају електронским сигналом, при чему највише користе језички код и реализују се у писаној форми; б) кратак рок за пласирање информације – брзина у прикупљању, обради (дописник, редакцијски новинар, лектор, уредник) и пласирању информације не оставља простора за рад на стилском побољшању и дотјеривању првобитно изреченог садржаја; в) усмјереност „сталним“ корисницима – углавном новинарима других медија, односно „новинар или уредник који жели најновију информацију у најчишћем облику – условљава и схематизирани обрасце писања текста без стилистичке оригиналности; г) објективност изражавања – агенцијске вијести су информативног карактера, па за њих важе особине које одликују информативне врсте: у кратком и јасном облику саопштити информацију о догађају (без његове анализе и коментара) језичким средствима у којима ће експресивност (изражајност и сликовитост) израза бити сведена на минимум; д) тематска разноврсност – због упућености великом броју читалаца, агенцијски текстови тематски су врло разноврсни (могу бити дотакнута и разматрана филозофска, научна, политичка, морална, педагошка, техничка, као и разна животна питања), али и поред тога остају само у оквирима информативне актуелности, односно не пружају исцрпније чињенице, анализе или коментаре преко којих би текст постао професионално штиво.

Аутор анализом богатог корпуса долази и до закључка да се најзначајније специфичности агенцијског новинарства као подстила публицистичког стила огледају у различитим типовима аутоматизама, па издваја: 1) аутоматизме који се односе на схематску структуру дискурса (макроструктурни елементи: наднаслов, наслов, интродуктивна и финитивна реченица), 2) аутоматизме који се реализују на нивоу реченице (микроструктурне особине које се појављују на унутарреченичном нивоу), с тим да се они, с обзиром на фреквенцију, са статистичким као примарним критеријумом класификације, могу реализовати као: а) апсолутни аутоматизми (100%) б) високофреквентни аутоматизми (50%), в) фреквенти аутоматизми (од 10% до 50%), и г) нискофреквентни аутоматизми (до 10%).

Након анализе типова аутоматизама аутор је дао и структуру микродискурса агенцијске вијести, и то с обзиром на разнообразност наслова (наднаслови, наслови), а за наслов се каже да му је најважнија функција у агенцијској вијести да информишући

привуче пажњу читаоца. Најчешћи модел насловљавања је облик елидираног наслова, тј. највише се прибјегава изостављању редувантних елемената предиката, па се овај поступак третира као високофреквентан аутоматизам. Детаљно се освјетљавају и језичко-стилистичке карактеристике лида као интродуктивне реченице, па начини увођења и навођења типова туђег говора, као и типови интертекстне реченице, као аутоматизама кохезивности, да би се микродискурсна анализа вијести закључила описом различитих типова финитивне реченице или бекграунда, чиме је структура микродискурса преко анализе њених упоришних конституената потпуно освјетљена са стилско-језичке стране.

Будући да укључује различите критеријуме, међу којима су доминантни они лингвостилистички, анализа подстила агенцијског новинарства значајна је не само за функционалну стилистику српског језика него и за његову лингвостилистику, а посредно и за системску лингвистику, пошто су системскојезичке промјене најчешће посљедица промјена у публицистичком као језички најиновативнијем стилу, коме као подстил припада и агенцијско новинарство.

Научни допринос монографије др Саше Ђукића посебно је уочљив кад се успореде са резултатима досадашње србистичке и/или сербокroatистичке литературе, која је углавном приручничког типа и по правилу се бавила теоријским питањима разграничења функционалних стилова, односно њихових подстилова и жанрова, при чему је врло мало научних функционалностилских истраживања проведених на конкретном језичком материјалу. Ни у једном досадашњем синтетичком раду о функционалној стилистици у српскоме језику продукти агенцијског новинарства нису издвојени ни у категорију жанра ни у категорију подстила; они се готово и не спомињу. Истраживање др Саше Ђукића тако је први монографски опис агенцијског новинарства у србистичкој функционалној стилистици, први опис у коме су дати сви критеријуми постојања агенцијског подстила унутар публицистичког функционалног стила., критеријуми који га јасно диференцирају од осталих публицистичких подстилова и/или жанрова.

Б. Научни радови:

1. С. Ђукић (2018): „Карактеристике елиптичних конструкција у роману *Проклета авлија* Ива Андрића“, Зборник радова са научног скупа „Значај српског језика за очување српског културног идентитета – Иво Андрић и српски језик“, књ. 1, Андрићград/Вишеград, Андрићев институт, стр. 379–394.

У раду се анализира употреба елиптичних конструкција у роману *Проклета авлија* Ива Андрића. Примјењујући критеријум нормативности у разликовању граматичке од стилистичке елипсе, аутор закључује да је Андрић склон елиптирању које не нарушава структуру остатка реченице, тј. да употребљава граматичку елипсу, те да у тексту нема примјера чисто стилистичке елипсе. Но иако се употреба граматичке елипсе третира као мање стилогена, Андрићев текст показује да и овај тип конструкција има знатну стилску марикраност. Елипса као тип реченичне кондензације доприноси сажетости и згуснутости књижевног израза, зрачећи самоизражајношћу редукованих садржаја. Осим основних ефеката који се постижу елиптирањем – живост, динамичност и драматичност казивања – Андрић врло ефикасно користи елипсу сводећи реченичну структуру на рематску лексему или синтагму, чиме интензивира елементе на којима је емфатички акценат и шаље сажету, есенцијалну поруку.

Као подврста елипсе јавља се ретиценција, а том поступку је Андрић поприлично склон. Ретиценцију, са различитим функцијама и ефектима, Андрић користи приликом описивања лика: када се наглашава и указује на драматично емотивно стање јунака које

је недокучиво визури наратора; када наратор жели да „скрати“ причу, јер би прича могла тећи унедоглед; да дочара физички опис жене иницирајући читаочеву машту у попуњавању екстремне и неисказиве љепоте и сл. Употреба ретиценције у роману, као самог поступка прекидања и наставка причања, изречености и неизречености садржаја, може се посматрати и у универзалном смислу о којем је Андрић говорио двије деценије касније у својој бесједи *О причи и причању* на додјели Нобелове награде за књижевност.

2. С. Ђукић (2019): „Меша Селимовић о (српском) језику и (српској) књижевности“, Зборник радова са научног скупа „Значај српског језика за очување српског културног идентитета – Српска књижевност као основа српског језика“, књ. 2, Андрићград/Вишеград, Андрићев институт, стр. 155–166.

У раду се анализирају ставови и однос Меше Селимовића према српскохрватском језику и књижевности, представљени у његовим есејима, чланцима и интервјуима објављеним у књигама *Писци, мишљења и разговори* и *Сјећања*. Селимовићеве ставове аутор анализира у оквиру трију релацијских категорија, кроз однос писца према књижевном (нормираном) језику, кроз однос према језику књижевности и књижевности као умјетности, те према језичкој политици и књижевној ситуацији у ондашњој Југославији. Из њих се изводи и разлог зашто се Меша писмено обратио САНУ и завјештао своје књижевно дјело српској књижевности. Аутор скреће пажњу на чињеницу да Мешина запажања и виђења језика и књижевности у међунационалним (југословенским) односима нису толико позната и анализирана и указује на њихов значај за статус српског језика и српске књижевности у постјугословенском контексту. Меша се, у тадашњој клими југословенства, залагао за истину да је српскохрватско језичко заједништво засновано на политичко-моралним мотивима, као и да писац има право на избор језичке варијанте и определијељености за припадање националној књижевности коју осјећа као своју. Он је као своју осјећао српску књижевност, а своју везаност за Босну и Херцеговину сматрао је регионалном одредницом. Тако је Меша својим дјелом и својим ставовима на најбољи могући начин репрезентовао и још увијек репрезентује српску књижевност и културу српског језика.

3. С. Ђукић (2020): „Експресивне вриједности лексеме *хљеб* и њених синонима у роману *Хлеб и страх* Милисаве Савића“, Зборник радова са научног скупа „Значај српског језика за очување српског културног идентитета – Хљеб у српском језику, књижевности и култури“, Андрићград/Вишеград, стр. 151–171.

У раду се анализирају експресивне вриједности лексеме *хљеб* и њених синонима у роману *Хлеб и страх* Милисаве Савића. Експресивност ових лексема не постиже се транспозицијом значења па се оне зато не афирмишу као семантостилеме. Оне би се прије могле категорисати као лингвокултуреме – језичке јединице које имају изражен културолошки елемент. Обим културолошког елемента може бити различит, од дијалекатског до (над)националног. Што културолошки сегмент лингвокултуреме захвата шири дио национално-културалне заједнице, лингвокултурама носи више колективне експресије, а самим тим и њено јављање у контексту интензивира њену експресивност. Лексема *хљеб* (и њени синоними) означава основну животну намирницу, која је често везана за одређени животни чин (рађање, сахрану, женидбу, добродошлицу, крсну славу и сл.), из чега проистиче њена лексемска етносимболичка вриједност. Друкчије речено, ова лексема се често јавља и у свакодневном дискурсу са значењима која носе културолошки контекст. Да би створио атмосферу титоистичког друштвеног

уређења, тешког и неизвјесног живота у таквом друштву, прожету благом сјетом и носталгијом у сјећањима на дјетињство, писац је основним значењима језичких јединица, попут лексеме *хљеб* и њених непотпуних синонима, придружио културолошке конотације преко којих ствара дијаметралне односе у којима се успостављају полови који су увијек у некој врсти оштре супротности. Тако се јављају супротности на релацији режима и идеологије – монархистички и комунистички, на класној релацији – гладни и сити, у поларизовању социјалних средина – родне и егзистенцијане (Рашка, наспрам осталих локалитета), у међуодносу два животна доба – дјетињства и ране младости наспрам зрелијег животног доба и сл. Чак се у супротни однос ставља и схватање (ишчитавање) књижевности – савремени приступ наспрам традиционалног.

4. С. Ђукић (2020): „Статус србистике на Педагошком факултету у Бијељини“, Зборник радова са Прве интеркатедарске србистичке конференције, Тршић, стр. 205–219.

У раду се анализира заступљеност предмета србистике у наставном процесу основних студија на Педагошком факултету у Бијељини (ПФБ) Универзитета у Источном Сарајеву у поређењу са истим или сродним предметима на Учитељском факултету у Београду, Педагошком факултету у Сомбору и Факултету педагошких наука у Јагодини. Анализа је усмјерена на студијске програме који образују дипломиране учитеље, односно професоре разредне наставе, и указује да је србистика на ПФБ еквивалентно заступљена бројем обавезних предмета у односу на факултете у матици, док се репертоар изборних курсева знатно разликује – студенти ПФБ имају сиромашнији избор. Боља понуда изборних предмета на ПФБ знатно би више усмјерила студенте на поље србистике, што би стратешки било значајно посебно ако се има у виду лоше предзнање студената, на шта указује и дугогодишње искуство наставника и сарадника који изводе предмете српског језика и књижевности на ПФБ. Анализа је усмјерена и на друге проблеме који прате наставну област србистике, као што је онлајн настава, па је закључено да искуства и резултати показују да тај модел извођења наставе не био смио бити основни. Указано је и на проблем незаступљености србистичких предмета на студијским програмима као што је Техничко образовање и информатика на ПФБ, гдје не постоји ниједан предмет који би бар „освјежио“ писменост (језичку норму и језичку културу) будућих дипломираних професора техничког образовања и информатике. Ако се има у виду да је српски језик и радни језик наставе, односно језик на којем се изводи комуникација на линији наставник – ученик, онда је таква пракса недопустива и условљава ситуацију у којој наставници матерњег језика улажу велики напор да опишени ученике, а да наставници осталих предмета својим незнањем тај напор готово да обесмишљавају.

5. С. Ђукић (2021): „Поступци поетизације Теслине биографије у роману *Тесла, портрет међу маскама* Владимира Пиштала“, Зборник радова са научног скупа „Наука и настава данас“, Педагошки факултет, Бијељина, стр. 103–113.

У раду се говори о начину изношења биографских података о Николи Тесли у прозном дјелу *Тесла, портрет међу маскама* Владимира Пиштала. Указује се на нарративне поступке којима је обиље података из живота и дјела познатог научника Николе Тесли преточено у успјелу умјетничку фикцију, што резултира врло упечатљивом стилском преобразбом „објективне“ догађајности у субјективни и лирски доживљај. Аутор наглашава да се дјело *Тесла, портрет међу маскама* не може жанровски једнострано сврстати у роман, јер његова сложена архитектоника то не дозвољава. Промјена тачке гледишта са спољне на унутарњу – са форме трећег лица на

форму првог лица приповиједања – помјера овај роман са романиране биографије ка аутобиографским биљешкама. Не може се говорити ни о томе да је ријеч о класичној структури романа, јер је динамичност казивања „надјачана“ његовом лиричношћу, интертекстуалношћу и сл., што је суштинска одлика постмодернистичког романа, са порозношћу жанровских одредница. Оно што је несумњиво и неосопорно у овом дјелу, сматра аутор, јесте његова умјетничка вриједност и пишчева инвентивност да бројним језичко-стилским средствима врло ефектно дочара и опише неку ситуацију, фиктивну или реалну, која даје универзално значење биографским елементима из Теслиног живота.

6. С. Ђукић (2023): „Књижевни текст – играчка за развој говора“, Нова школа, Педагошки факултет, Бијељина – број је у штампи (достављена потврда издавача да је рад позитивно рецензиран и прихваћен за објављивање у наредном броју).

У раду се разматра функција књижевноумјетничког текста (дјела) у методици наставе српског језика и књижевности, односно у методичком моделу и организацији часа језика, књижевности и говорне комуникације, а фокус је на методичкој организацији активности васпитача у средњој и старијој васпитној групи. Скреће се пажња на чињеницу да функција књижевног текста није у анализи његовог књижевноумјетничког садржаја, него у иницирању и подстицању разговора на релацијама васпитач – група/дијете или дијете – група/дијете. У таквом приступу текст није сам себи сврха и пажња није усмјерена на анализу текста, већ на широку мрежу питања-одговора које текст може да генерише, чак ни коментари, инспирисани текстом, не морају да се ограничавају на тематику текста. Књижевни текст се посматра као „интерактивна“ играчка којом се васпитач служи да започне игру у вртићкој активности.

7. С. Ђукић (2022): „Мапирање српског (књижевног) језика“, *Српски језик*, XXVII, Београд, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, 707–716. (приказ књиге)

Учешћа на научним скуповима након посљедњег избора:

1. Прва интеркатедрална србистичка конференција „Статус српског језика и књижевности у образовном систему“, са рефератом *Статус србистике на Педагошком факултету у Бијељини*, која је одржана 19–21. 6. 2020. у Научно-образовном и културном центру „Вук Караџић“ у Тршићу.
2. Друга интеркатедрална србистичка конференција „Канон српске књижевности“, која је одржана 18–20. 6. 2021. у Научно-образовном и културном центру „Вук Караџић“ у Тршићу.
3. XI научни скуп са међународним учешћем „Наука и настава данас“, који је одржан 26. 11. 2021. на Педагошком факултету у Бијељини.
4. Седми редовни републички семинар за наставнике српског језика и књижевности који је одржан 14. 5. 2022. године на Педагошком факултету у Бијељини у организацији Друштва наставника српског језика и књижевности.
5. Трећа интеркатедрална србистичка конференција „Границе српског језика“ која је одржана 17–19. 6. 2022. у Научно-образовном и културном центру „Вук Караџић“ у Тршићу.
6. XII научни скуп са међународним учешћем „Наука и настава данас“, који је одржан 25–26. 11. 2022. на Педагошком факултету у Бијељини.
7. Међународни научни скуп „Научно дело и наслеђе професора др Милије Николића“, који је одржан 30. 5. 2023. у Београду, са рефератом *Модел учеће*

активности у вртићкој групи по узору на моделе наставе књижевности М. Николића.

8. Четврта интеркатедрална србистичка конференција „Границе српске књижевности“ која је одржана 23–25. 6. 2023. у Научно-образовном и културном центру „Вук Караџић“ у Тршићу.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Образовна дјелатност прије првог и/или посљедњег избора/реизбора

2005–2013: професор српског језика и књижевности у ЈУ Средња школа „Михаило Петровић Алас“ у Угљеву

2013–2018: виши асистент на предметима: Српски језик 1, Српски језик 2, Методика развоја говора, Методика наставе српског језика и књижевности 2 (школски рад) на Педагошком факултету у Бијелини, Универзитет у Источном Сарајеву

Образовна дјелатност после посљедњег избора/реизбора

Од 2018. године доцент др Саша Ђукић наставник је на предметима: Српски језик 1, Српски језик 2, Методика развоја говора 2, Методика наставе српског језика и књижевности 2 (школски рад), Професионална пракса 1 и 2, Методичка пракса 1 и 2 на Педагошком факултету у Бијелини.

Доц. др Саша Ђукић био је и ментор у изради и одбрани једног мастер рада на Педагошком факултету у Бијелини:

1. Јањић Ивана, „Настава културе изражавања у млађим разредима основне школе“, одбрањен 18. 10. 2021.

и члан комисије за одбрану четири мастер рада, такође на Педагошком факултету у Бијелини:

1. Ђирковић Марија, „Ауторска бајка у млађем основношколском узрасту“, одбрањен 24. 5. 2019.
2. Станковић Јадранко, „Дјела народне књижевности у млађим разредима основне школе“, одбрањен 14. 6. 2021.
3. Тешановић Јасна, „Настава лексике у млађим разредима основне школе“, одбрањен 14. 6. 2021.
4. Обрадовић Бранка, „Драмска секција у млађим разредима основне школе“, одбрањен 14. 6. 2021.

Резултати анкете⁷

⁷ Као доказ о резултатима студентске анкете кандидат прилаже сопствене оцјене штампане из базе.

Информација о одржаном приступном предавању⁸

-

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Навести учешће у НИ пројектима (одобрени и завршени: назив НИ пројекта са ознаком, период реализације, да ли је кандидат руководилац или учесник).
Остале стручне дјелатности.

-

Други кандидат и сваки наредни ако их има (све поновљено као за првог кандидата).

-

⁸ Кандидат за избор у научно-наставно или уметничко-наставно звање који није раније изводио наставу на високошколској установи, дужан је да, пред комисијом коју формира вијеће чланице Универзитета, одржи предавање из области за коју се бира.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА⁹

У складу са чланом 4а. *Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву*, интервју са кандидатом доцентом др Сашом Ђукићем, који испуњава конкурсом постављене услове за избор ванредног професора, Комисија је обавила дана 29. 6. 2023. године, у просторијама Филозофског факултета на Палама. Интервју је одржан у времену од 11 до 11.45 часова, а од чланова Комисије биле су присутне проф. др Миланка Бабић и проф. др Нина Ђеклић.

Кандидат доцент др Саша Ђукић одговорио је врло компетентно на сва постављена питања и тиме потврдио и своју квалификованост и своју спремност да се као универзитетски наставник у области србистике бави и наставним и научним радом. Резултати интервјуа, према оцјени присутних чланова Комисије, представљају доц. др Сашу Ђукића као врло одговорног и наставно-научно компетентног кандидата за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Специфични језици – србистика.

Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава, уз обавезно констатовање да ли се на кандидата односе минимални услови за изборе у звања из Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19 и 40/20) или из Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20).

Први кандидат:
Доцент др Саша Ђукић

На кандидата се примјењују минимални услови за избор у звање прописани чланом 77 Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19 и 40/20), те чланом 38 *Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву* – гдје стоји: „за наставника у звању ванредног професора може бити биран кандидат који: 1. има проведен најмање један изборни период у настави у звању доцента, 2. има најмање пет научних радова из области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом након избора у звање доцента, 3. има објављену књигу (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) или патент, односно оригинални метод у одговарајућој области, признат као заштићена интелектуална својина, након избора у звање доцента, и 4. је био члан комисије за одбрану магистарског или докторског рада или има менторство кандидата за степен другог циклуса“.

⁹ Интервју са кандидатима за изборе у академска звања обавља се у складу са чланом 4а. *Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву* (Интервју подразумијева непосредан усмени разговор који комисија обавља са кандидатима у просторијама факултета/академије. Кандидатима се путем поште доставља позив за интервју у коме се наводи датум, вријеме и мјесто одржавања интервјуа).

Минимални услови за избор у звање ¹¹	Испуњава / не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
Има проведен најмање један изборни период у звању доцента	Испуњава.	Избор у звање доцента (2018–2023) – потврђено Одлуком о избору у звање.
Има најмање пет научних радова из области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом након избора у звање доцента	Испуњава.	Наведени у дијелу Радови последије последњег избора/реизбора – сепарати радова приложени.
Има објављену књигу (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник)	Испуњава.	Приложена монографија: С. Ђукић, <i>Језик и стил агенцијског новинарства</i> , Бијељина, 2023.
Био је члан комисије за одбрану магистарског или докторског рада, или има менторство кандидата за степен другог циклуса	Испуњава.	Има менторство кандидата другог циклуса и чланство у комисијама за одбрану мастер радова – достављене овјерене табеле о менторству и о учешћу у комисијама.
Вредновање наставничких способности у оквиру система квалитета универзитета.	Испуњава.	Кандидат је за вријеме изборног звања доцента имао позитивну оцјену од стране студената. Приложени резултати анкете.
Други кандидат и сваки наредни уколико их има (све поновљено као за првог)		
-		
Минимални услови за избор у звање	испуњава/не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
-	-	-

¹¹ У зависности у које се звање бира кандидат, навести минимално прописане услове на основу члана 81, 82, 83. и 90. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20) или на основу члана 77, 78. и 87. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19 и 40/20), односно на основу члана 37, 38. и 39. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву.

На конкурс за избор у звање ванредног професора или доцента објављен у листу *Глас Српске*, од 31. 5. 2023. године, пријавио се један кандидат – **доцент др Саша Ђукић**. Након прегледаног конкурсног материјала, Комисија је стекла увид у научне, стручне и педагошке резултате рада кандидата и констатује да доцент др Саша Ђукић испуњава све законом предвиђене услове за избор у звање ванредног професора.

Доцент др Саша Ђукић запослен је на Педагошком факултету Универзитета у Источном Сарајеву од 2013. године као виши асистент, а од 2018. као доцент за ужу научну област Специфични језици – србистика. Основне академске и постдипломске магистарске студије завршио је на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву, гдје је одбранио и докторску дисертацију из области функционалне стилистике. Његово интересовање за ту област проистекло је из његовог претходног радног искуства у Српској новинској агенцији „СРНА“, што потврђује и његова монографија *Језик и стил агенцијског новинарства*, објављена на основу вишегодишњег научног истраживања структуре и стила агенцијске вијести, а значајна у својим резултатима по томе што представља први, критеријално јасно успостављен, монографски опис агенцијског новинарства у србистичкој функционалној стилистици, односно опис агенцијског подстила унутар публицистичког функционалног стила.

Научна интересовања Саше Ђукића, која се тичу објављених научних радова, такође показују његову усмјереност на стилистичке и наратолошке аспекте српског језика, али и на његов статус у постјугословенском и савременом друштвено-политичком контексту, што потврђује и његово стално ангажовање, са рефератима, на интеркатедарским србистичким конференцијама које се већ неколико година заредом одржавају у научноистраживачком центру у Тршићу.

У студентским анкетама, које показују оцјене за сваку годину рада у настави, доцент др Саша Ђукић оцијењен је високим оцјенама, које варирају између 4,00 и 4,9. Те оцјене – представљене у приложеном дијаграму – показују да се ради о наставнику са искуством и у том сегменту универзитетског рада. Његов рад у настави вреднује и менторство у изради и одбрани мастер-радова (био је ментор једном кандидату), као и чланство у комисијама за одбрану завршних радова студената другог циклуса (био је члан четирију комисија).

Сви наведени резултати показују да **доцент др Саша Ђукић** испуњава законске услове за избор у звање ванредног професора, па на основу испуњености не само минималних законских услова него и на основу свих наведених резултата које је током досадашњег рада постиго, а који га представљају као квалитетног научника и наставника, **Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном вијећу Педагошког факултета у Бијељини и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да доцента др Сашу Ђукића изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Специфични језици – србистика.**

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. др Миланка Бабић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву (Специфични језици – савремени српски језик и лингвистика), предсједник

---

2. др Мијана Кубурић Мацура, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци (Специфични језици – српски језик), члан

---

3. др Нина Ђеклић, ванредни професор Педагошког факултета Универзитета у Источно Сарајеву (Специфични језици – србистика), члан

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ
Уколико неко од чланова комисије није сагласан са приједлогом о избору дужан је своје издвојено мишљење доставити у писаном облику који чини саставни дио овог извјештаја комисије.
Нема издвојених мишљења чланова Комисије.

Мјесто: Источно Сарајево
Датум: 15. 7. 2023. године